

LBRIS

Rares Busiu

We know
books

Adrian Năsturea

Ioana Flăngea

Domnești, 2021

dor de
VISCRI

Casa albastră, cu gutui în geam, pe care am găsit-o în Viscri, mi-a deșteptat dorul de copilărie, de locul acela sacru, tainic, numai al meu, unde m-am simțit frumos, nepieritor, iubit și ocrotit și care și-a pus amprenta pe devenirea mea. Simplitatea vieții într-un sat din inima Transilvaniei, în care fiecare anotimp are rostul lui, mi s-a revelat în clipa în care am văzut această imagine. În cercevelele acelea oacheșe și coșcovite, cu riduri adânci, de bunică, care păstrau între ele gutuile aranjate simetric, la distanțe egale, am văzut trecerea timpului, ordinea anotimpurilor, ciclul vieții. Aranjate cu grijă, să nu se atingă în pervazul casei vechi, văruiute în albastru, cele zece gutui m-au dus cu gândul la cerul dintr-o seară de vară pe care poți găsi, dacă știi unde să privești, stelele care alcătuiesc constelația copilăriei.

„La început a fost cuvântul“, spune Sfânta Evanghelie. În cazul cărții de față, la început au fost fotografiile. Ele au declanșat suvoii de amintiri și de conexiuni care, împletite cu poveștile caselor și ale oamenilor de azi sau de odinioară, culese și consemnate la fața locului, s-au transformat în povestea care urmează.

Avem datoria să nu uităm niciodată de unde venim. Viscri este, pentru mine, o capsulă a timpului în care, odată intrat, vei putea înțelege de unde ne tragem. Aici se vede rezultatul unei succesiuni de evenimente istorice, unui amestec de popoare cu ochi albaștri și păr blond și de bruneți cu ochii negri înguști, care au traversat aceste locuri venind dinspre apus ori dinspre răsărit, al unui amestec de limbi, dialecte și graiuri care au putut coexista secole, împletite armonios. La Viscri se vorbește și săsește (idiom originar din graiurile francone care se vorbeau pe cursul mijlociu al Rinului în Evul Mediu) dar și germana literară, se grăiește și românește (acea limbă română curată, fără aditivi moderni, pe care o vorbeau bunicii noștri), dar și rromani și puțină maghiară.

Tot Viscri mi se dezvăluie, privit de sus, de unde zboară berzele, un sat alcătuit ca o coloană vertebrală. A satului, a Transilvaniei și de ce nu, a

României. Coloana rezistentă și în același timp flexibilă prin care curge seva ființei noastre naționale: tradiții, meșteșuguri și obiceiuri, basme și legende, istorie, multiculturalitate. Autentic și firesc. Un sat care merită cu prisosință să facă parte din patrimoniul UNESCO, pentru a-și păstra autenticitatea.

La Viscri timpul s-a oprit în loc pentru ca tu să poți face un salt înapoi în 1980 sau, la fel de bine, în oricare alt an din istoria de peste nouă veacuri a satului. Mai ții minte când mergeai la bunică? Femeia simplă, de la țară, cu sufletul curat și frică de Dumnezeu, care gătea pe plită și la cuptorul din curte, mulgea vacile seara pe scăunelul cu trei picioare cioplit de bunicul, râdea știrb și-și ștergea ochii c-un colț de basma, avea o vorbă bună pentru fiecare nepot și făcea prăjituri minunate, cu nucă și gem de prune? Nu-i așa că imaginea cu gutui în geam îți amintește de copilărie, de libertatea de atunci, de viața fără griji, fără compromisi și alegeri complicate? De vremea când mâncai fructele direct din pomul în care te-ascundeai când te jucai, desculț, cu copiii din vecini? De cărțile citite la umbra nucului din curte? De mersul pe deal ca să culegi frăguțe, plante de leac, hribi și gălbiori? Mai ții minte cum era să fii copil și să ai tot timpul din lume pentru aventuri, emoții și descoperiri? Locul acela tainic din sufletul tău, în care păstrezi esența copilăriei, îl poți găsi aici în sat, după o pânză albă care se usucă alene la soare într-o zi oarecare de vară...

Viscri e un sat în care oamenii mai pot crede în Dumnezeu fiindcă îi simt prezența pretutindeni. Biserica veche, străjuită de ziduri albe, păzește satul. Omul de aici sfințește locul în care trăiește și muncește pictând o cruce pe casă ori pe șură, ocrotește natura, care-i dăruiește, generoasă, toate roadele ei, își ia întotdeauna doar atât cât îi trebuie și îi mulțumește. O aduce în casă prin mobila pictată cu flori și atunci când țese simboluri vegetale în modelul covoarelor sau pe ie ori cojoc. Întotdeauna își cinstește strămoșii și respectă viața trăind-o simplu, curat și cinstit.

Der Anblick des blauen Hauses mit den Quitten im Fenster, das ich in Viscri gefunden habe, erweckte in mir eine Sehnsucht nach Kindheit, nach diesem heiligen und geheimnisvollen Ort, der nur mir gehört, an dem ich mich schön, unbesiegbar, geliebt und geschützt fühlte und der mein Werden formte. Die Einfachheit des Lebens im Herzen Siebenbürgens, wo jeder Jahreszeit ein eigener Sinn beiwohnt, erschloss sich mir in dem Moment, als ich dieses Bild sah: Eingerahmt in die dunklen Schärpen; mit tiefen Falten, wie in einem großmütterlichen Gesicht, in denen geschützt und in gleichem Abstand symmetrisch aufgereiht ein paar Quitten ruhten, sah ich die Vergänglichkeit der Zeit, die Abfolge der Jahreszeiten, den Zyklus des Lebens. Sorgfältig geordnet auf dem Fensterbrett des blau gestrichenen Hauses scheinen die zehn Quitten wie der Himmel eines Sommerabends an dem man, wenn man genau hinschaut, in den Sternen die Konstellation der Kindheit erkennt.

„Am Anfang war das Wort“, heißt es in der heiligen Schrift. Im vorliegenden Buch bilden die Bilder den Anfang. Sie lösten eine Flut von Erinnerungen und Verbindungen in mir aus, die sich, verflochten mit den gesammelten und aufgezeichneten Geschichten der Häuser und Menschen von heute oder damals, in nachfolgende Geschichte verwandelten.

Wir haben die Pflicht niemals zu vergessen woher wir kommen. Für mich ist Deutsch-Weißkirch eine Zeitkapsel, bei deren Betreten man seinen Ursprung begreift. Es ist das Ergebnis einer Abfolge geschichtlicher Ereignisse, einer Mischung aus Menschen mit blauen Augen und blonden Haaren und jenen dunkelhaarigen mit schmalen schwarzen Augen, die diesen Ort von Osten oder Westen aus durchquert haben, einer Mischung aus Sprachen und Mundarten, die jahrhundertlang friedlich koexistierten. In Deutsch-Weißkirch spricht man sowohl Sächsisch (ein Idiom, das aus einer im Mittelalter am Rheintal gesprochenen francophonen Mundart entsprungenen ist), als auch Hochdeutsch. Es wird Rumänisch (ein reine rumänische Sprache ohne moderne Zusätze, die unsere noch Großeltern sprachen) gesprochen, aber ebenso Romani und ein wenig Ungarisch.

Von Oben, aus der Perspektive der Störche betrachtet, erstreckt sich Deutsch-Weißkirch in der Landschaft wie eine Wirbelsäule. Ein stabiles Rückgrat, das gleichzeitig flexibel ist und durch das das Leben unserer

nationalen Identität fließt: Tradition, Handwerk und Bräuche, Märchen und Sagen, Geschichte und Multikulturalität, authentisch und natürlich. Ein Dorf, das es reichlich verdient, Teil des UNESCO Weltkulturerbes zu sein, um seine Echtheit zu bewahren.

In Deutsch-Weißkirch steht die Zeit still, so dass es ein leichtes ist, sich in das Jahr 1980 zurück zu versetzen, oder ebensogut in jedes andere Jahr der neunhundertjährigen Geschichte des Dorfes. Erinnerst man sich nicht gern an die Besuche bei seiner Großmutter? Diese einfache Frau vom Land, mit ihrer reinen Seele und Gottesfurcht, wie sie an der Herdplatte und am Backofen im Hof kochte, abends auf dem dreibeinigen vom Großvater hergestellten Stuhl saß und die Kühe melkte, zahnlos lächelte und ihre Augen mit dem Zipfel eines Tuches wischte, für jeden Enkel ein gutes Wort hatte und wunderbare Kuchen mit Nüssen und Pflaumenmus backte. Ist es nicht so, dass das Bild der Quitten im Fenster, an die eigene Kindheit erinnern lässt, an die Freiheit von damals, an ein sorgloses Leben ohne Kompromisse und schwierige Entscheidungen? An eine Zeit in der man Früchte direkt vom Baum aß, in dem man sich barfuß mit den Nachbarskindern versteckte? An die Bücher, die man im Schatten des Nussbaumes las? An die Ausflüge über die Hügel auf der Suche nach Beeren, Kamillen, Steinpilzen und Pfifferlingen? Wer kann sich nicht daran erinnern, als man Kind war und alle Zeit der Welt für Abenteuer, Vorfreude und Entdeckungen hatte? Diesen magischen Ort in der eigenen Seele, in der man den Kern der Kindheit aufbewahrt, findet man in diesem Dorf, hinter einem weißen Leinentuch, das an einem beliebigen Sommertag langsam in der Sonne trocknet.

Deutsch-Weißkirch ist ein Ort, an dem die Menschen noch an Gott glauben können weil sie seine Anwesenheit überall spüren. Die alte, von weißen Mauern geschützte Kirche wacht über das Dorf. Die Bewohner segnen den Ort an dem sie leben und arbeiten, indem sie ein Kreuz an Haus oder Scheune malen, die Natur schützen, die sie großzügig mit all ihren Früchten beschenkt, und derer sie sich dankbar nur soviel bedienen, wie nötig ist, die sie ehren indem sie die Möbel der Häuser mit ihren Blumen bemalen oder ihre Muster in Teppiche und Kleidung weben. Sie gedenken immer ihrer Vorfahren und schätzen das Leben indem sie es bescheiden, einfach und ehrlich führen.

When visiting Viscri, I saw a blue house with quinces in the windows and it awakened my longing for childhood – that sacred, hidden place no one else can reach, where I felt handsome, immortal, loved and protected, a place that has had great influence upon the person I am today. I saw that image and I suddenly understood the simplicity of Transylvanian living, where there's a reason for every season. Between those blackened rotten wooden window frames, so cracked they resembled an old woman's wrinkles, I saw quinces symmetrically displayed at equal intervals, which made me associate them with the passage of time, the sequence of seasons, the cycle of life. Carefully aligned so they do not touch and go bad, in the windows of the blue house, the ten quinces made me think of the sky on a summer's night; if you know where to look, they really make up the constellation of childhood.

"In the beginning was the Word" says the opening chapter of the Gospel of John. Well, this book began with the images that triggered a flow of memories and connected some dots. Add some historical data about the houses and interviews with people living there today and you will understand how this book started to take shape and the story unfolded.

We shouldn't be allowed to ignore our roots. To me Viscri is like a time capsule which, once cracked open, will help one understand their origins. Here you can witness the result of successive layers of history, of centuries long ago when fair-haired, blue-eyed locals met dark-haired, slanted eyed invaders coming from the Far East, of a cocktail of languages, dialects and idioms that have managed to be used simultaneously and in harmony. A few people in Viscri still speak a dialect called *Săksesch* (or Transylvanian Saxon, part of the Moselle Franconian group of West German dialects) as well as German, some more speak Romanian (that beautiful pure language our grandparents used, free of modern additives), but also Hungarian and a bit of *Rromani*.

If you could turn into a bird and fly above Viscri, you will notice that its streets look like a human backbone. That's the spine of the village, of Transylvania or even of the country, a resilient, flexible structure through which runs the sap of our vigorous national identity: tradition,

crafts, customs, myths and folk tales, history and multiculturalism. It was compulsory that this village get included in the UNESCO world heritage site list so that it remained authentic in every aspect.

Time stood still in Viscri so you can travel back to 1980 or any other year in the nine-century history of this village. Do you remember when you went to see your Granny? The good woman in the countryside who believed in God? She used to cook outside in cast iron pots on the old stove, milked the cows every evening, sitting on the three-legged stool carved by Grandpa, showed her gapped teeth when she laughed, wiped her tears away with a kerchief, spoke dearly with every grandson or daughter and baked those amazing plum-and-walnut pies in the ancient oven? Take one look at the quinces in the window and you will remember your own childhood, the amount of freedom you enjoyed, the carefree time when you lived without knowing what compromise means, what complicated choices are. That period in your biography when you could pick a fruit and eat it while hiding in the tree, barefoot, just a kid playing hide-and-seek with peers. The afternoons spent reading under the huge walnut tree. The trips uphill foraging for mushrooms or herbs, when you returned with a basket full of chanterelles or chamomile. Do you remember what it felt like to be just a kid and dedicate your entire time to adventures, excitement and discoveries? That feeling that you have been hiding deep down inside where the essence of childhood is kept, can be felt once more in this village. You might find it behind those whites drying in the sun on a summer afternoon...

Viscrist is a place where one can still believe in God because His presence can be felt everywhere. The white-walled Church has been guarding the village since forever. (Viscrist comes from Weiss Kirch, i.e. The White Church) People sanctify their lodgings and belongings by painting a cross on their house or barn, they respect the generous nature by taking just what they need from it and thank for everything they have been gifted with. They bring botany indoors by painting leaves and flowers on their furniture, by looming plant symbols into their rugs or by embroidering flowers on their blouses and waistcoats. They have always embraced their past and lived a simple, clean and honest life.

LBRIS

We know
books

LBRIS

We know
books

LEBRIS

We know
books

TOURNAI, cath. paro. riv. ab. ancienne, transf. par le sculpteur flam. Gode. Allardier, vers 1600. Sols. Mur de bois, ch. de bois. Ansoy, DCCXXXVIII.

LBRIS

We know
books

LBRIS

We know
books

LEBRIS

We know
books

LBRIS

We know
books

